

SVERIGES UNGA AKADEMI

Sveriges unga akademi
c/o Kungl. Vetenskapsakademien
BOX 5005
104 05 Stockholm
Att. Anna Wetterbom, VD
E-post: anna.w@sverigesungaakademi.se

Utbildningsminister Helene Hellmark Knutsson
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

2017-03-06

Anmodan att revidera Högskoleförordningen gällande meriteringsanställningar

Sveriges unga akademi har tidigare lämnat remissvar på "Trygghet och attraktivitet – en forskarkarriär för framtiden" (SOU 2016:29) i vilket vi underströk vikten av att meriteringstjänster kan sökas före disputation. Vi har också noterat att regeringens forskningsproposition "Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft" (Proposition 2016/17:50) ger positiva signaler om detta, men också att det i propositionen anges att "*Betänkandet med de förslag till förordningsändringar som framförs däri har remissbehandlats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet*" (sid. 72).

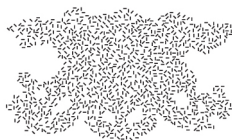
Förslag

Sveriges unga akademi vill med detta brev å det starkaste uppmana regeringen att med snarast möjliga verkan revidera Högskoleförordningen (HF 4 kap 12a § och 12b § biträdande lektor, forskarassistent) med konsekvens att följande text ersätter den nuvarande gällande behörighet för postdoktor, forskarassistent och biträdande lektor:

"Behörig att tillträda anställning som postdoktor/forskarassistent/biträdande lektor är den som avlagt doktorsexamen. Den som med stor sannolikhet kan uppfylla detta kriterium vid tillträdesdatum, är behörig att söka och erbjudas anställning med villkoret att kriteriet är uppfyllt vid tillträdet."

Bakgrund

HF 4 kap 12a § och 12b § anger doktorsexamen som behörighetskrav för biträdande lektor och forskarassistent.

SVERIGES UNGA AKADEMI

Postdoktor är en meriteringsanställning reglerad i avtal 2008-09-04 mellan Arbetsgivarverket, OFR:s förbundsområden inom det statliga förhandlingsområdet sammantagna, Saco-S, samt Facket för Service och Kommunikation (SEKO), i vilket anges att sådan anställs "i huvudsak för forskning och som har avlagt doktorsexamen eller har en utländsk examen som bedöms motsvara doktorsexamen, och som har avlagt examen högst tre år före ansökningstidens utgång."

Statens arbetsgivarverk har gett otvetydigt besked till universitet och högskolor om att *endast sökande med slutförd doktorsexamen* får anses som behörig att *söka* dessa tjänster. Doktorander som är på sluttampen av sin utbildning är alltså förhindrade att söka.

Det är att likna vid att inte kunna söka till universitets- och högskoleutbildningar förrän efter det att gymnasiet avslutats, eller att inte kunna söka jobb förrän efter det att universitetsutbildning avslutats och examensbevis erhållits.

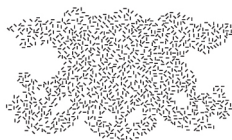
Konsekvensen är mycket allvarlig då vi i Sverige på grund härav ofta förhindras rekrytera de bästa nationella och internationella unga forskarna. Internationellt, och speciellt i USA, finns en årlig "jobb-cykel" inom många (dock inte alla) akademiska ämnen. Meriteringstjänster, postdoktortjänster och forskartjänster utannonseras i regel under hösten och vintern för tillträde följande hösttermin. Under denna period är det framför allt doktorander på sista året av sin utbildning som söker och får dessa tjänster. Därefter slutför de sin avhandling och disputerar, innan de tillträder tjänsten. *De bästa unga forskarna har alltså redan jobb som biträdande lektor ("Assistant Professor") eller postdoktor när de disputerar och får sin doktorsexamen*

Såvitt vi i Sveriges unga akademi känner till finns det till exempel inte ett enda universitet i USA, som kräver att den sökande redan har en doktorsexamen vid *ansöknings- och kontraktsskrivandet* för en postdoktortjänst eller annan meriteringstjänst (forskare eller biträdande lektor). Kandidater måste dock naturligtvis kunna uppvisa behörighet (doktorsexamen) vid *tillträdet* till tjänsten.

Detta är alltså ett mycket stort problem för alla universitets internationella konkurrenskraft liksom för regeringens strävan mot en ökad internationell rekrytering och mobilitet. Sverige måste anpassa sig till internationella normer för att kunna vara framgångsrikt när det gäller internationella rekryteringar. Det är inte meningsfullt att annonsera internationellt om de förordningar och regler vi har motverkar syftet att rekrytera de bästa unga forskarna.

Sveriges unga akademi

Camilla Svensson, docent i farmakologi, Karolinska institutet, ordförande i Sveriges unga akademi

Marie Wiberg, professor i statistik, Umeå universitet, forskningspolitisk talesperson
Sveriges unga akademi

Staffan I. Lindberg, professor i statsvetenskap och föreståndare för Varieties of Democracy
institutet, Göteborgs universitet, ledamot i Sveriges unga akademi och dess
forskningspolitiska grupp

Förslag utarbetat av Sveriges unga akademis forskningspolitiska grupp där utöver
ovannämnda ingår:

Kristian Pietras, professor i molekylär medicin, vice ordförande
Magnus Jonsson, docent i organisk elektronik, Linköpings universitet, ledamot
Martin Leijnse, docent i fysik, Lunds universitet, ledamot
Mia Phillipson, professor i fysiologi, Uppsala universitet, ledamot
Stefan Arora-Jonsson, professor i företagsekonomi, Uppsala universitet, ledamot
Jens Hjerling Leffler, forskargrupsledare i molekylär neurovetenskap, Karolinska
institutet, ledamot
Maria Tenje, docent i teknisk fysik, Uppsala universitet, ledamot
Sanna Koskiniemi, biträdande universitetslektor i mikrobiologi, Uppsala universitet,
ledamot
Sara Strandberg, lektor i elementarpartikelfysik, Stockholms universitet, ledamot
Stefan Engblom, docent i beräkningsvetenskap, Uppsala universitet, ledamot
David Håkansson, docent i nordiska språk, Uppsala universitet, ledamot